

**Zápis z jednání
Komise pro životní prostředí Rady Kraje Vysočina č. 2/2018
konaného dne 24. 4. 2018**

Přítomni:

1. Milan Brychta	5. Josef Herbrych
2. Lucie Vichrová (předsedkyně)	6. Jan Zimmermann
3. Ludmila Řezníčková	7. Mária Pilková
4. Karel Malinský	8. Jan Joneš (tajemník)

Nepřítomni (omluveni):

1. František Kučera	5. Bohumír Nikl
2. Zdeněk Ryšavý	6. Martin Malina
3. Josef Myslivec	7. Jaromír Kalina
4. Atila Koncz (místopředseda)	8. Hana Trojáková

Hosté:

1. Martin Hyský (člen rady kraje)	4. Kateřina Žáková (OŽPZ)
2. Eva Horná (OŽPZ)	5. Josef Klečanský (OŽPZ)
3. Eva Navrátilová (OŽPZ)	

Program:

1. Zahájení
2. Řešení problematiky ochrany ovzduší v Kraji Vysočina
3. Řešení problematiky odpadového hospodářství v Kraji Vysočina
4. Diskuse a různé
5. Závěr

1. Zahájení

Lucie Vichrová, předsedkyně Komise pro životní prostředí Rady Kraje Vysočina, přivítala všechny přítomné a hosty a zahájila jednání. Dle počtu přítomných členů konstatovala, že komise není usnášeníschopná.

2. Řešení problematiky ochrany ovzduší v Kraji Vysočina

Členové komise obdrželi s předstihem podkladový materiál.

Kateřina Žáková uvedla, že v Kraji Vysočina se v oblasti ochrany ovzduší (v samostatné působnosti) v uplynulém období řešilo zejména sledování kvality ovzduší (viz dále projekty ISKOV, ISKOV II a Měření kvality ovzduší v průmyslové zóně města Jihlavy).

Projekt měření kvality ovzduší v Kraji Vysočina realizovaný v letech 2012 až 2017 s názvem „Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina“ (ISKOV) byl úspěšně ukončen 30. 9. 2017. Po dobu pěti let přinášel projekt nejen aktuální údaje o stavu ovzduší z mobilních měřících systémů na speciálních webových stránkách <http://www.ovzdusivysocina.cz/>, ale také každoroční zprávy o výsledcích měření kvality ovzduší. Po ukončení pátého roku měření má Kraj Vysočina k dispozici závěrečnou zprávu, která shrnuje data naměřená v průběhu pěti let

v jednotlivých lokalitách, porovnává je s imisními limity, dává do souvislostí s možnými zdravotními riziky pro obyvatelstvo, vyvozuje závěry a navrhuje opatření ke zlepšení kvality ovzduší v našem kraji. Z výsledků projektu ISKOV je patrné, že kvalita ovzduší v Kraji Vysočina je nejvíce ovlivněna znečištěním tuhými znečišťujícími látkami (prachem) pocházejícími z lokálního vytápění, tedy menších spalovacích zdrojů.

Kraj Vysočina v současné době již podporuje aktivity vedoucí k omezení znečištění ovzduší prachem. Monitoring kvality ovzduší, který mapuje stav ovzduší i v malých sídlech, přispívá k lepšímu zacílení takových aktivit, a proto Kraj Vysočina 1. 1. 2018 zahájil pokračování projektu měření kvality ovzduší s názvem „Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina pro roky 2018 – 2023“ (ISKOV II), který realizuje opět ve spolupráci s Konsorciem – Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě a ENVltech Bohemia s.r.o. Cílem projektu ISKOV II je podpora optimalizace sítě imisního monitoringu na území Kraje Vysočina takovým způsobem, aby systém poskytoval široké veřejnosti aktuální informace o stavu ovzduší v kraji prostřednictvím on-line dat ve veřejně přístupném informačním systému, a aby byl podpůrným nástrojem pro rozhodování a výkon státní správy a samosprávy na úseku ochrany ovzduší, přičemž veškerá použitá odběrová a laboratorní technika, stejně jako získaná data jsou plně kompatibilní se státní imisní sítí ČR.

V průběhu projektu ISKOV II bude postupně sledována kvalita ovzduší ve 20 vybraných lokalitách Kraje Vysočina (4 lokality každý rok). Měření bude v každé lokalitě probíhat nepřetržitě celý kalendářní rok a budou sledovány tyto škodliviny: PM₁₀, PM_{2,5}, NO, NO₂, NO_x, O₃ a PAU (odběry a analýzy pro PAU budou provedeny v polovině lokalit).

Projekt navazuje na původní ISKOV také prezentací svých dat na výše zmíněné webové stránce, na které jsou v archivu k dispozici veškerá data původního projektu včetně každoročních zpráv a celkové zprávy shrnující celé pětileté období měření, jejíž součástí je také hodnocení zdravotních rizik pro obyvatelstvo.

Potřeba pokračování projektu sledování kvality ovzduší vyplývá také z Programu zlepšení kvality ovzduší - zóna Jihovýchod (zahrnující Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj, dále též jen „PZKO“), který vydalo Ministerstvo životního prostředí formou opatření obecné povahy dne 27. 5. 2016 (tento koncepční materiál byl komisi představen v roce 2017). V PZKO jsou dosavadní informační kampaně a informování o kvalitě ovzduší (včetně ISKOV, který je označen za opatření pod kódem CZ061-1.5.1.) hodnoceny jako opatření přínosná pro zlepšení kvality ovzduší (ISKOV je zde výslovně uveden jako „významný projekt k řízení kvality ovzduší“). Mezi opatřeními ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší, které jsou v gesci krajů pro další období je v PZKO nadále počítáno s obdobnými aktivitami (např. v opatření pod kódem EC1 - Informování a osvěta veřejnosti v otázkách ochrany ovzduší).

Dalším v současné době probíhajícím projektem sledování kvality ovzduší na území našeho kraje je „Měření kvality ovzduší v průmyslové zóně města Jihlavy“. Měření kvality ovzduší je prováděno od roku 2010 v areálu společnosti Automotive Lighting s.r.o. na základě společného projektu Kraje Vysočina a Statutárního města Jihlavy. Probíhá zde měření prашného aerosolu rozděleného na velikostní frakce (prachové částice velikosti PM₁₀ a PM_{2,5}) a oxidů dusíku (vyjádřených jako NO, NO₂ a NO_x). Z výsledků, které jsou k dispozici za rok 2017, vyplývá, že v lednu a únoru 2017 došlo mimo jiné i vlivem lokálních topenišť celkem 23x k překročení 24 hodinových koncentrací prachových částic. Za celý rok 2017 to pak bylo celkem 31x, ale ani tak nedošlo k překročení legislativou povoleného počtu maximálně 35x překročení v daném kalendářním roce. Hlavním zdrojem oxidů dusíku jsou mobilní zdroje (doprava), lokalita průmyslové zóny je dopravně jednou z nejzatíženějších lokalit v Jihlavě. Přesto byla situace v Jihlavě z hlediska koncentrací oxidů dusíku velmi dobrá a k překročení imisních limitů v roce 2017 nedošlo. Více informací lze nalézt na https://www.kr-vysocina.cz/vismo5/dokumenty2.asp?id_org=450008&p1=4952&id=4085687.

Na základě předložených informací členové komise diskutovali o výběru lokalit Kraje Vysočina, kde je sledována kvalita ovzduší, o možnostech měst a obcí měřit kvalitu ovzduší, o promítnutí kotlíkových dotací do kvality ovzduší (prozatím probíhá druhá vlna kotlíkových dotací), a o činnostech navazujících na výstupy měření kvality ovzduší (programy a opatření na předcházení vzniku znečištění ovzduší).

3. Řešení problematiky odpadového hospodářství v Kraji Vysočina

Členové komise obdrželi s předstihem podkladové materiály.

Eva Navrátilová sdělila, že koncepčním materiálem Kraje Vysočina v odpadovém hospodářství je Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016 až 2025 (dále jen „POH KV“), který zastupitelstvo kraje schválilo v roce 2016.

POH KV v závazné části stanovuje 33 cílů, z toho 4 strategické, 1 hlavní cíl stanovený pro realizaci Programu předcházení vzniku odpadů ČR na úrovni Kraje Vysočina a 28 krajských cílů včetně stanovení zásad pro vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady. Kraj má za úkol zajistit každoročně vyhodnocení POH KV. Aktuálně je k dispozici vyhodnocení zpracované koncem roku 2017, které řeší plnění POH KV za rok 2016 (podkladový materiál Kžp-02-2018-03, př. 2). Podle vyhodnocení byly všechny strategické i hlavní cíl splněny. Z 28 krajských cílů splněno 11 cílů bez výhrad, 6 s výhradami, 3 cíle plněny nejsou a 8 cílů nebylo hodnoceno, jelikož na úrovni kraje není dostatek informací pro jejich přesné vyhodnocení (jedná se hlavně o údaje o zpětném odběru vybraných výrobků a stanovení zásad pro vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady). Shrnutí výsledků vyhodnocení POH KV popisuje podkladový materiál Kžp-02-2018-03, př. 1. Dále Kraj Vysočina zajišťuje řadu aktivit, realizovaných a připravovaných pro naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016 až 2025 (podkladový materiál Kžp-02-2018-03, př. 3).

V rámci diskuse členů komise byly řešeny zejména grantové programy Fondu Vysočiny (výše alokace), a důvody nárůstu ostatního odpadu.

Karel Malinský upozornil, že vyhodnocení plnění POH KV za rok 2016 (podkladový materiál Kžp-02-2018-03, př. 2) obsahuje určité nejasnosti či nesrovnalosti v oblasti čistírenských kalů (např. str. 31, 32, 65). Jan Joneš uvedl, že na základě uvedených připomínek bude požádán zpracovatel, aby se při zpracovávání příštího vyhodnocení na toto blíže zaměřil, popř. v textové části odůvodnil.

Na základě dotazu Ludmily Řezníčkové uvedla Eva Navrátilová a Jan Joneš, proč nejsou některé cíle posuzovány. Některé cíle nelze posuzovat (nelze číselné vyhodnocení) a snahou je zejména působení na obyvatele, práce s veřejností a osvěta. Ludmila Řezníčková poukázala na cíl „Podpora zavedení systému společného nakládání s komunálními a živnostenskými odpady v obcích“ a požádala, aby byly obce prostřednictvím OŽPZ alespoň 1x dotázány.

4. Diskuse a různé

Kateřina Žáková informovala, že dne 9. 6. 2018 se uskuteční Den otevřených dveří v Kronospanu.

Eva Horná pozvala členy komise na vernisáž výstavy Lesy, vody stráně – všichni hurá na ně! Vernisáž se uskuteční ve středu 2. 5. 2018 od 10.00 hodin ve foyer budovy B, Krajského úřadu Kraje Vysočina, Žižkova 57, Jihlava.

Eva Horná uvedla, že dne 17. 4. 2018 byl radou kraje projednán materiál „Informace o návrhu řešení na zadržování vody v krajině na území Kraje Vysočina“.

<https://www.kr-vysocina.cz/prezentace-ze-seminare-quot-sucho-a-navrhy-opatreni-ke-snizeni-jeho-negativnich-dopadu-vcetne-zadrzovani-vody-v-krajine-quot-konaneho-dne-12-4-2018/ds-303990/archiv=1&p1=65363>

Termín příštího zasedání komise byl stanoven na **úterý 26. června 2018, od 14.30 hodin.**

5. Závěr

Závěrem předsedkyně poděkovala všem přítomným za aktivní účast a ukončila zasedání.

Ing. Lucie Vichrová

předsedkyně Komise pro životní prostředí Rady Kraje Vysočina

Ing. Jan Joneš

tajemník Komise pro životní prostředí Rady Kraje Vysočina

Zpracovala a zapsala Lenka Matysová dne 26. 4. 2018.